

Irodalmi munkássága kiterjedt azután a nyelvészetre, szép-irodalomtörténetre. Nem volt e hazarészben oly szellemi és nemzeti mozgalom, mely őt vezérei közzé ne számította volna. Keleti tanulmányai meg a hazán kívül, messzre földre vitték nevének hírét.

S mindezekben ott volt az ezeknél is nagyobb: a z e m b e r. Mert gróf Kuun Géza nemesak nagy tudós volt, hanem mint ember is nagy.

Igy őrizzük az ő emlékezetét.

PÉTERFI DÉNES.

Gyöngy m o n d a t o k .

(Ujkori írótól.)

I f j u s á g .

Az aranykoru ifjúság előítéletmentes lelke a legnemesb érzelmeket könnyen beissza, s minden felséges tényre jó reménnyel kész. *Mormontel.*

I g a z g a t á s .

Egy türhető igazgatás kevés évek alatt meg tudja gyógyítani a sebeit azon országnak, melynek talaja termékeny és népe szorgalmas. *Voltaire.*

Minden jobb az Isten kezében, mint a miénkben. *Sévigné asszony.*

A legtulságosb szigor nem oly félelmes, nem oly veszélyes, mint a lágyság és szigor változtatása; a szigorinak áldozatai vannak ekkor, mert csak akkor nyomja el a kihágást, miután azt már a lágyság felbátorította volt. *Girardin.*

I g a z s á g . I g a z m o n d á s .

Vak vagy-e, te szent igazság?

Neked látni kellene, —

Látni, mint hevül a gabság

Jámborságnak ellene!

Kölcsei.

Szüntesd a hirlap és szószék működését — az igazság ezen ellenőreit, — és a társaság állóvízzé lesz, melyből csak romlás és

halál árad szét; háttérbe esik a honszeretet, szabadságvágy, a szabadság, anyagi jólét. *Labouleye Eduárd.*

A paréjt nőni és élni hagyják, míg magától szárad el; a buzát pedig learatják: ilyen a földi igazság. *Petőfi.*

Egy *francia törvényszéki elnök* arra lévén felkérve, hogy egy bizonyos ügy elhatározását halasztaná el, mert aival a ministeriumnak fontos szolgálatot tenne; a derék férfi azt felelte: „Mi nem szolgálatokat teszünk, hanem ítéleteket mondunk!”

Az emberiség sorsa az, hogy az igazság mihelyt megjelenik, azonnal üldöztesse. *Voltaire.*

Az ember jég hideg az igazságra, s tüze meleg a hazugságra. *Lafontaine.*

A legvérengzőbb összeesküvők sem mondják: kövessünk bűntényt el! csak ennyit mondanak, bosszuljuk meg a hazáért a zarnoki igazságtalanságokat! Hízogók, zarnokok, pártütők, tolvajok — mind hódolnak önkénytelenül az igazság erényének, melyet lábbal tipornak. *Voltaire.*

Egy társaság sem állhat fenn igazság nélkül: hirdessünk tehát egy igaz Istent! *Voltaire.*

Az igazság lehet némelykor nem idő szerinti, mikor is igen nagy szerecséltenség, ha igazunk van. *Ruthières.*

Az igazságnak nincs szüksége fegyverre önvédelemül, sem erőszakra elhívetni valamit az emberekkel; csak meg kell jelennie, s mikor fénye eloszlatá az őt rejtő felhőt, győzelme biztosítva van. *2-ik Frídrik.*

Az igazságot bátran kell felmútatni az utódoknak, s az egykoruaknak körütekintéssel. E két kötelmet egyeztetni nagyon bajos. *Voltaire.*

Mikor egy igazság leszáll az égből a földre, az emberek azon kezdik, hogy átkozzák, megkövezik, a ki azt onnan lehozta; azután birtokba veszik azon igazságot, melyet vele együtt nem tudnak megölni, mint halhatatlant: előbb számüzik, azután örökbe fogadják. *Lamartine.*

Borzad az igazságtalantól az igazságtalan is. Nincs oly gonoszravetemült lélek, melyből az igazság minden nyoma eltűnt volna. *Boileau.*

Gyűjtötte: KISS MIHÁLY.

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Gyermekéveim. Irta *gróf Kuun Géza*. Különlenyomat az „Erdélyi Múzeum“ 1904. 9., 10. füzetéből. 8. r. 39. l. Kolozsvár, Ajtai K. Albert nyomdája. A magas életkor szívesen száll vissza a gyermekkorra. Talán a közeli vég sejtése volt az, a mi gróf Kuun Gézát arra indította, hogy a boldog gyermekkorra gondolatban visszazállva, emlékeit a multról tanulságul le is írja. Mert visszaemlékezése igen tanulságos. Tanulságos a kort illetőleg, melyre gyermekévei esnek és író személyét illetőleg is. Az a gondos nevelés, melyben atyja, osdolai gróf Kuun László és anyja, marosnémeti gróf Gyulai Constantia részesítették, a legjobb előkészítése volt a később nagygyá fejlett embernek, hírneves tudósnak és hazafinak. Emlékeit olvasva, csak azt sajnálhatjuk, hogy a nemes gróf bekövetkezett halála miatt, nem írhatta le ifjúsága éveit is. A visszaemlékezésen író ismert szerénysége és nemes hangja vonul át.

A keresztény hit öt pontja. Irta: dr. *Martineau Jakab*. Ford. *Gálly Lőrincz*. 24. l. Dr. Martineau, a nagy angol unitárius bölcész és theologus még 1841-ben írta ez értekezését. Azóta sok idő telt el, de az értekezésben foglalt elvek értékét az idő nem hogy kisebbitte volna, hanem növelte. A keresztény hit öt pontjával a következőket jelöli meg: I. Hit az ember erkölcsi érzésében. II. Hit az Istenről való erkölcsi felfogásban. III. Hit a legmagasabb vágyak és vonzalmak erkölcsi voltában. IV. Hit a Krisztusban, mint Isten erkölcsi tökéletességének kijelentőjében. V. Hit az emberi halhatatlanságban. Martineau ezeket a legmeggyőzőbben fejti fel. A kiváló írók művei nemesak korukra szólnak. A fordítás jeles. A füzet kapható Józán Miklós unitárius lelkésznél Budapesten.

Új idők, régi igazságok. *Wirth Zwingli* bázeli református lelkész válogatott egyházi beszédei. Fordította: *Rohoska József*. 8. r. I—II. 144 l. Kiadta Trócsányi Bertalan könyvkereskedése Sárospatakon. Ára 3 kor. Szabad szellem fuvall e beszédekből: régi dogmák helyett tisztultabb vallási elvek, de szorosan keresztény elvek, a kereszténység alapigazságai irányítják és hatják át e beszédek íróját. Maguk a beszédek az ó- s főleg az új-szövetség igéin jelesül épített szónoki művek. A németeknél annyira szokásos hosszadalmas magyarázás itt nem köti szárnyát a lendületnek. Tizen-